

Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuuudesta

11.9.2025

Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta

- Valtioneuvosto luovuttaa eduskunnalle selonteon sisäisestä turvallisuudesta. Selontekoa on valmisteltu sisäministeriön johdolla vuoden 2024 keväästä. Valmisteluun ovat osallistuneet keskeiset viranomaiset ja ministeriöt.
- Selonteossa kuvataan turvallisuusympäristön merkittävä muutos ja määritellään keskeisimmät sisäisen turvallisuuden politiikan painopisteet ja tavoitteet tuleville vuosille.
- Selonteko muodostaa yhdessä ulko- ja turvallisuuspoliittisen ja puolustusselonteon kanssa kolmen turvallisuusselonteon kokonaisuuden.
- Eduskunta antaa selontekoa koskevan kannanoton.

Sisäinen turvallisuus muuttuvassa toimintaympäristössä

Kansainvälinen tilanne vaikuttaa merkittävästi myös sisäiseen turvallisuuteen

- Suomen sisäisen turvallisuuden tilanne on yleisesti ottaen vakaa. Suomi on oikeusvaltio, jota turvaavat vahva demokratia, riippumaton oikeuslaitos ja korkea yhteiskunnallinen luottamus.
- Suomen turvallisuusympäristö on muuttunut perustavanlaatuisesti ja pitkäkestoisesti. Suomen on kyettävä varautumaan myös erityisen vakaviin uhkiin.
- Sisäisen turvallisuuden viranomaiset ovat ensivaste monissa uhissa aina arkipäivän onnettomuuksista vakaviin turvallisuusuhkiin ja poikkeusoloihin.
 - Keskeinen rooli, vastuu ja toimivalta myös ei-sotilaallisten ulkoisten uhkien torjunnassa.
 - Hybridiuhat, kyberhyökkäykset, välineellistetty maahantulo, vihamielinen tiedustelu- ja vaikuttamistoiminta, disinformaatio, kansainvälinen terrorismi ja järjestäytynyt rikollisuus.

Muutos edellyttää ennakointia ja kriisinkestävyyttä

- Tärkeimpänä päämääränä on hallitusohjelman mukaisesti varmistaa, että Suomi on luottamuksen yhteiskunta, jossa toteutuvat turvallisuus ja oikeudenmukaisuus kaikissa oloissa.
- Muutokseen vastaaminen edellyttää ajantasaista lainsäädäntöä sekä riittäviä viranomaisresursseja ja -toimivaltuuksia. Lisäksi korostuu kyky ymmärtää ja seurata kansainvälisiä kehityskulkuja sekä ennakoida niiden vaikutuksia ja muun muassa teknologista kehitystä.
- Arjen turvallisuuspalveluiden laadukas tuottaminen lisää väestön luottamusta ja turvallisuuden kokemusta sekä luo perustan vakaviin häiriötilanteisiin vastaamiselle. Ihmisten tulee saada jatkossakin hätätilanteissa apua ja asiansa hoidettua viranomaisessa ilman tarpeetonta viivytystä.
- Turvallisuusympäristön heikentyminen aiheuttaa väestössä huolta ja korostaa koko yhteiskunnan henkisen kriisinkestävyyden merkitystä. Viranomaistoiminnan ohella myös yksilöillä ja yhteisöillä on vastuu oman ja lähiympäristön turvallisuuden edistämisessä.

Sisäisen turvallisuuden painopisteet

Vakava
nuoriso- ja
jengirikollisuus

Järjestäytynyt
rikollisuus

Väkivaltaiset
ääriliikkeet ja
terrorismi

Laiton ja
laajamittainen
maahantulo

Informaatio-
vaikuttaminen

Valtiollinen
vakoilu

Kriittiseen
infrastruktuuriin
kohdistuvat uhkat

Siviiliväestöä
uhkaavat häiriöt
ja poikkeusolot

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Sisäisen turvallisuuden painopisteet ja tavoitteet

1. Vakava nuoriso- ja jengirikollisuus eivät saa kasvusijaa yhteiskunnassa

- Alle 21-vuotiaiden ilmi tulleiden väkivaltarikosten määrä on viime vuosina kasvanut merkittävästi. Kasvu on ollut merkittävintä alle 15-vuotiailla.
- Poliisi on tunnistanut Suomessa kymmenkunta katujengiä. Osan katujengeistä toimii yhteistyössä muiden rikollisryhmien kanssa. Katujengien väliset väkivaltaiset yhteenotot ovat viime aikoina lisääntyneet.
- Oikein ajoitetuilla, riittävän laaja-alaisilla ja koordinoituilla toimenpiteillä ehkäistään sekä nuorten väkivaltaista käyttäytymistä että katujengirikollisuutta.

Keskeiset toimenpiteet

- Toimeenpannaan nuoriso- ja jengirikollisuutta ehkäisevää ja torjuvaa toimenpideohjelmää. Jatketaan ennaltaehkäisytyötä ja puututaan nuorten rikolliseen käyttäytymiseen nopeasti ennen rikosprosessia, sen aikana ja sen jälkeen.
- Tehostetaan rikosprosessia. Arvioidaan mm. mahdollisuutta ohjata vakavuusasteeltaan erilaiset asiat käsiteltäviksi erilaisiin prosesseihin
- Ehkäistään nuorten rekrytoimista rikollisryhmiin ja tuetaan heidän irtautumistaan rikollisesta toiminnasta laajentamalla exit-toimintaa.
- Arvioidaan koulupoliisitoimintaa ja sen vaikuttavuutta nuorisorikollisuuden torjunnassa, ja tehdään tarvittavat jatkotoimet.

2. Panostetaan järjestäytyneen ja vakavan rikollisuuden torjuntaan

- Järjestäytyneellä rikollisuudella on selkeä jalansija suomalaisessa elinkeinoelämässä. Laillisten rakenteiden hyödyntäminen kasvattaa rikollista toimintaa ja lisää korruption riskejä.
- Rikollisuudella on yhä enemmän kytköksiä Suomen satamissa ja meriliikenteen kuljetusketjuissa, etenkin huolinta- ja logistiikkayrityksissä.
- Järjestäytyneeseen rikollisuuteen kytkeytyvän väkivallan ennakoitaan yleistyvän ja käyvän aggressiivisemmaksi.
- Myös valtiolliset toimijat voivat hyödyntää järjestäytynyttä rikollisuutta osana hybrdivaikuttamistaan.

Keskeiset toimenpiteet

- Otetaan käyttöön uusi rikostiedustelusäätely, joka mahdollistaa nykyistä tehokkaamman puuttumisen uhkaperusteisesti muun muassa vakavaan jengi- ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen.
- Säädetään järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan erillislaki, joka mahdollistaa entistä tehokkaamman tietojenvaihdon ja hallinnollisen torjunnan.
- Turvataan satamien häiriötön toiminta ja Tullin suorituskyky tavaraturvallisuuden ja huoltovarmuuden varmistajana takaamalla sille riittävät tiedonsaantimahdollisuudet ja tarpeelliset toimivaltuudet.

3. Hallitaan väkivaltaisten ääriliikkeiden ja terrorismin uhka

- Yhteiskunnan kasvanut vastakkainasettelu eri väestöryhmien välillä on lisännyt myös aatteellista väkivaltaa käyttävien radikaalien liikkeiden suosiota.
- Väkivaltainen radikalisoituminen koskettaa Suomessa todennäköisesti lyhyellä aikavälillä myös yhä useammin alaikäisiä henkilöitä.
- Terrorismin uhka Suomessa on viisiportaisen asteikon tasolla kolme eli kohonnut. Todennäköisimmän terrori-iskun uhkan Suomessa aiheuttavat äärioikeistolaista tai radikaali-islamistista ideologiaa kannattavat yksittäiset henkilöt tai pienryhmät.

Keskeiset toimenpiteet

- Toimeenpannaan kansallista terrorismintorjunnan strategiaa 2022–2025.
- Jatketaan pitkäjänteistä työtä väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin torjumiseksi ja ennalta ehkäisemiseksi.
- Puretaan tiedonvaihdon esteitä.
- Turvataan poliisin suorituskyky vastata entistä kyvykkäämmin sekä paikallisiin ääri- ja väkivallantekoihin että valtakunnallisiin nopeasti eteneviin vaativiin ja poikkeuksellisiin poliisitoiminnallisiin tilanteisiin parantamalla erikoisjoukkotoiminnan suorituskykyä.

4. Torjutaan laitonta ja laajamittaista maahantuloa sekä hybrdivaikuttamista rajoilla

- Laiton maahantulo EU:n eteläisillä ulkorajoilla ylläpitää Suomeen sisärajojen kautta suuntautuvan laittoman maahantulon uhkaa. Yhteiskunnan turvallisuuden kannalta etenkin rikoksiin syyllistyneet tulee poistaa maasta nopeasti.
- Laajamittaisen maahantulon riskinä on, että turvapaikkajärjestelmä kuormittuu eikä maahan saapuvia kyetä tunnistamaan. Suureen maahantulijoiden määrään on mahdollista soluttaa rikollisia, tiedustelijoita ja sotilaallisia erikoisjoukkoja.
- Venäjä ylläpitää välineellistetyin maahantulon uhkaa itärajalla. Riskitaso itärajalla säilyy kohonneena, ja nopeatkin muutokset ovat mahdollisia.

Keskeiset toimenpiteet

- Kehitetään maahantulijoiden henkilöllisyyden todentamista, jotta riskihenkilöt voidaan tunnistaa oikea-aikaisesti ja riittävän ennakkollisesti.
- Varmistetaan, että oleskelulupien automaattinen jälkivalvonta on vaikuttavaa ja mahdollistaa väärinkäytöksiin puuttumiseen. Huolehditaan myös ennakkovalvonnasta.
- Kehitetään viranomaisten kykyä tunnistaa ja torjua oleskelulupamenettelyä hyväksikäyttävää rikollisuutta ja puretaan tähän liittyviä tiedonvaihdollisia esteitä.
- Kehitetään lainsäädäntöä, jonka nojalla kyetään luomaan entistä parempi tilannekuva sisärajoista sekä suorittamaan valvontaa ja reagoimaan poikkeamiin ilman rajavalvonnan palauttamista sisärajoille.

5. Suojataan luottamusyhteiskuntaa informaatiovaikuttamiselta

- Suomeen kohdistuu jatkuvaa ja aiempaa monimuotoisempaa vihamielistä informaatiovaikuttamista. Tavoitteena on horjuttaa ulkopuolelta yhteiskunnan toimintaa.
- Suomessa luottamus eri instituutioihin vaihtelee ja siinä on havaittu alueellisia ja väestöryhmien välisiä eroja.
- Osa väestöstä ei seuraa virallisia viestintäkanavia eikä journalistista uutismediaa.
- Ristiriitoja eri sosiaalisten ryhmien välillä voidaan pyrkiä kärjistämään ulkopuolisella vaikuttamisella.
- Yhteiskunnallisen polarisaation kasvu sekä lisääntyvä informaatiovaikuttaminen voivat murentaa luottamusta ja heikentää yhteiskunnan kriisinkäytävyyttä.

Keskeiset toimenpiteet

- Vahvistetaan poikkihallinnollisesti kykyä informaatiovaikuttamisen torjuntaan.
- Kehitetään viranomaisten strategista, yhteiskunnan kriisinkäytävyyttä vahvistavaa turvallisuusviestintää ja varmistetaan viestinnän kytkeytyminen johtamiseen ja tilannekuvaan.
- Viestitään monikanavaisesti huomioiden erityisesti vahingolliselle vaikuttamiselle alttiit ryhmät.

6. Torjutaan vieraiden valtioiden vakoilutoiminnan uhkat

- Suomelle merkittävimpiä vakoilun ja valtiollisen vaikuttamisen uhkia ovat Venäjä ja Kiina, joista Venäjän toiminta on välittömämpi uhka.
- Vakoilevia maita kiinnostaa muun muassa Suomen toiminta ja pääsy tietoon EU:n jäsenmaana ja Nato-liittolaisena. Vieraiden valtioiden vakoilu kohdistuu myös suomalaiseen tutkimukseen ja tuotekehitykseen.
- Suomen oma kyky tuottaa tiedustelutietoa ulko- ja turvallisuuspoliittisen päätöksenteon tueksi ja torjua vihamielistä vaikuttamista on tärkeämpää kuin koskaan kylmän sodan päättymisen jälkeen.

Keskeiset toimenpiteet

- Kehitetään tiedustelulainsäädännön tiedustelutoimivaltuuksia niiden käytöstä saatujen kokemusten perusteella .
- Mahdollistetaan Suomen viranomaisille oikeus puuttua sellaisten ulkomailla olevien tietoverkkolaitteiden ja ohjelmistojen toimintaan, joita käytetään Suomen kansallista turvallisuutta vakavasti vaarantavaan kybervakoiluun tai -vaikuttamiseen.
- Säädetään Rajavartiolaitokselle oikeus käyttää suorituskykyään Suojelupoliisin siviilitiedustelun tukemiseen.
- Kriminalisoidaan pakolaisvakoilu rikoslaissa yleisen syytteen alaisen rikoksena.

7. Suojataan kriittistä infrastruktuuria

- Kriittisen infrastruktuurin tahallinen vaurioittaminen on yksi hybrdivaikuttamisen keino, johon tulee varautua entistä paremmin.
- Vahingollinen vaikuttaminen kriittiseen infrastruktuuriin voi vaikeuttaa myös viranomaisten toimintaa ja aiheuttaa esimerkiksi huomattavaa avunsaannin pitkittymistä.
- Viranomaisarvioiden mukaan Ahvenanmaahan kohdistuvan hybrdivaikuttamisen uhka on kohonnut.

Keskeiset toimenpiteet

- Uudistetaan turvallisuusselvityslakia.
- Panostetaan kriittisen infrastruktuurin kohteiden suojaamiseen CER-direktiivin toimeenpanon edellyttämällä tasolla. Arvioidaan energia- ja vesi-infrastruktuurin rakenteellisen suojaamisen sekä jatkorakentamisessa maanalaisen rakentamisen tarvetta.
- Arvioidaan merialueilla olevan kriittisen infrastruktuurin ylläpidon ja suojaamisen haasteet sekä näiden edellyttämä lainsäädännöllinen, valvonnallinen ja teknologinen vaste.

8. Suojataan siviiliväestöä tehokkaasti laajoissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

- Yhteiskunnan vahva kyky suojata siviiliväestöä mahdollistaa elintärkeiden toimintojen jatkumisen laajoissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Lisäksi se toimii osana puolustuksellista pidäkettä.
- Vaikka Suomen väestönsuojien nykytila on pääosin hyvä, niiden kuntoon liittyy merkittävää korjausvelkaa, jota on tarpeen vähentää.
- Lisäksi on tunnistettu tarve selvittää väestönsuojien lisärakentamisen tarve riskiperusteisesti alueilla, joissa väestönsuojia on vähemmän verrattuna asukasmäärään.

Keskeiset toimenpiteet

- Kehitetään väestönsuojelua muun muassa uudistamalla varautumista koskeva sääntely, vahvistamalla omatoimista varautumista ja varmistamalla väestönsuojien riittävyys suhteessa alueen väestömäärään
- Edistetään EU:n ja Naton yhteistyötä yhteiskuntien kriisinkestävyyden vahvistamiseksi. Osallistutaan aktiivisesti Naton resilienssi-, tiedustelu- ja turvallisuusyhteistyöhön.

Turvallisuusympäristön muutos edellyttää turvallisuusviranomaisten resurssien vahvistamista

1. Parannetaan **poliisin** erikoisjoukkotoiminnan suorituskykyä ja turvataan siten poliisin suorituskyky vastata entistä kyvykkäämmin vaativiin poliisitoiminnallisiin tilanteisiin.
2. Parannetaan **Rajavartiolaitoksen** strategista suorituskykyä muuttuneessa turvallisuustilanteessa ja kehitetään viraston merellistä suorituskykyä.
3. Parannetaan **Tullin** suorituskykyä vastaamaan ulkomaanliikenteen turvallisuusuhkia erityisesti satamissa.
4. Turvataan **Suojelupoliisin** strateginen suorituskyky. Turvataan myös pidemmällä tähtäimellä Suojelupoliisin resurssit.
5. Toteutetaan **vaaratiedottamisen** ja **väestön varoittamisjärjestelmän** kehittämistoimet vastaamaan turvallisuusympäristön muutosta.

Viranomaistoiminnassa tunnistetut ylivaalikautiset tarpeet

- **Poliisin operatiivisen henkilöstön** määrää tulisi lisätä kahden seuraavan hallituskauden aikana yhteensä 10 prosentilla, vähintään **8 800 htv:n** tasolle.
- **Hätäkeskuslaitoksen** toimintaedellytykset tulisi turvata, tavoitteena saavuttaa hätäkeskuspäivystäjien osalta vähintään **630 henkilötyövuoden** taso.
- **Poliisin ja Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin** sekä Rajavartiolaitoksen investointeihin tulisi ottaa käyttöön vuosittainen indeksitarkistus.
- **Pelastustoimen viranomaisten suorituskykyä** tulisi edelleen kehittää vastaamaan paremmin toimintaympäristön muutokseen.
- Sisäisen turvallisuuden viranomaisille tulisi kehittää yhteiset, turvalliset ja yhteensopivat **tilannekuva- ja viestiyhteydet**.

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
www.intermin.fi